

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Litohoř, okres Třebíč

Litohoř 98, 675 44 Lesonice

Identifikátor školy: 600 121 852

Termín konání inspekce: 15. a 16. únor 2005

Čj.:	k4-1043/05-11010
Signatura:	ok4zy105

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Základní škola Litohoř, okres Třebíč je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení Obec Litohoř sídlící na adrese Litohoř 155, 675 44 Lesonice. Právní subjekt sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu a mateřskou školu.

Jednotřídní mateřská škola s kapacitou 30 dětí a provozem od 6:30 do 16:00 hodin je umístěna v blízkosti základní školy. Ve školním roce 2004/2005 bylo přijato 24 dětí ve věku od tří do sedmi let, z toho pět na nepravidelnou docházku. Spádovou oblast tvoří obce Litohoř, Martínkov a Vranín.

Stravování dětí a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna.

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy je realizována podle školního vzdělávacího programu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních, materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací práci zajišťují dvě pracovnice s požadovanou odbornou kvalifikací. Jedna je zaměstnána na plný, druhá na zkrácený pracovní úvazek. Pedagogický kolektiv je stabilizovaný, učitelky mají dlouhodobou praxi v předškolním vzdělávání a úzce spolupracují. Rozvržení jejich pracovní doby není z hlediska uspořádání dne optimální. Obě jsou přítomny v době oběda a části odpoledního odpočinku dětí, ale dopolední činnosti zajišťuje vždy jenom jedna a na odpolední směnu nastupují během pobytu venku.

Organizace činnosti a provozu celého právního subjektu školy je stanovena *Organizačním a Provozním řádem Základní školy Litohoř*. Vymezují obsah činností jednotlivých součástí, kompetence a odpovědnost vedoucích a ostatních pracovníků, jejich vzájemné vztahy, pracovní náplně a pracovní dobu. Ředitelka určila vedoucí učitelku odpovědnou za vedení mateřské školy. Využívá jejich odborných znalostí a zkušeností. Ponechává jí volnost při řízení pedagogického procesu, zpracování školního vzdělávacího programu, plánování a organizování akcí pro rodiče a veřejnost. Vedoucí učitelka svým jednáním podporuje vytváření příznivé pracovní atmosféry. Vedení založila na důvěře, pozitivních vztazích na pracovišti, osobním příkladu a vstřícnosti.

Denními návštěvami ředitelky je zajištěna neformální kontrola provozu mateřské školy i operativní vzájemný přenos informací. Vnitřní informační systém v mateřské škole je zabezpečován formou denních osobních kontaktů všech zaměstnanců. Pedagogická rada se schází pravidelně v souladu s plánem činností. Její jednání probíhají v mateřské škole samostatně. Dle předložených záznamů jsou většinou spojovány s provozními poradami. Zabývají se především organizačními záležitostmi, přípravou akcí školy apod. Pedagogická problematika je projednávána v menší míře. Záznamy o obsahu jednání jsou ředitelce školy předávány k nahlédnutí.

Kontrolní a hospitační činnost je plánovaná a pravidelná. Jejím prováděním je pověřena vedoucí učitelka, která o kontrolních zjištěních informuje ředitelku školy. Je sledován vždy jeden hlavní cíl a s ním několik dalších neměnných ukazatelů hodnocených bodovou stupnicí.

Hospitační činnost probíhá většinou v čase určeném pro hry. Sledování organizace, užívaných metod a forem práce vzdělávacích činností je opomíjeno. Celkově jsou hospitační záznamy málo vypovídající, nepodávají jasnou a srozumitelnou informaci o úrovni vzdělávací práce z hlediska stanovených cílů. Nevyplývají z nich závěry a úkoly pro další práci učitelky. Způsob metodického vedení je založen na průběžných neformálních diskuzích o problémech pedagogické práce.

Ředitelka podporuje odborný růst učitelek. Výběr vzdělávacích akcí vychází jak z osobních zájmů pracovníků, tak z potřeb školy. Aplikace získaných poznatků se výrazněji projevila v oblasti plánování (tvorba školního vzdělávacího programu) než v inovaci vzdělávací práce. Ve školní knihovně není soudobá odborná a metodická literatura využitelná pro samostudium. Pro motivaci a hodnocení zaměstnanců zpracovala ředitelka kritéria. Jejich prostřednictvím oceňuje práci vykonávanou nad rámec pracovních povinností a plnění mimořádných úkolů.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v účelové, dobře udržované budově společně se školní jídelnou. Zřizovatel vytváří pro předškolní zařízení velmi dobré materiálně-technické podmínky. Školní zahrada je udržovaná, upravená pro pohybové a rekreační činnosti dětí. Je vybavena staršími kovovými prolézačkami, skluzavkou, altánkem, zahradní chatkou a pískovištěm.

Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu dětí velmi dobré. Na hernu bezprostředně navazuje šatna, sociální zařízení a stálá ložnice. Výchovně-vzdělávací práce probíhá v prostorné herně zařízené starším udržovaným nábytkem. V nedávné době bylo zařízení doplněno nízkými skříňkami, které člení část prostoru na stálé herní koutky, kde mají děti k dispozici pestrý sortiment hraček, stavebnic a dětských knih.

Ke stolování, výtvarným a pracovním činnostem slouží dětské stolky a židle v různých velikostech.

Vybavení hračkami, knihami, učebními pomůckami a potřebným materiálem odpovídá počtu dětí i jejich věku. Část z nich je uložena tak, že k nim mají děti volný přístup, ostatní jsou v uzavřených skříňkách a vyšších policích. K hudebním a poslechovým aktivitám učitelky využívají elektronické varhany, radiomagnetofon a dětské nástroje. Vybavení náradím pro pohybové aktivity je na nižší úrovni. Děti mají k dispozici osobní počítač se vzdělávacími programy pro předškolní věk.

Materiální zázemí je průběžně doplňováno a učitelkami při práci s dětmi hojně využíváno. Vedoucí učitelka ve spolupráci s ředitelkou a zřizovatelem věnuje pozornost jeho postupné modernizaci.

V mateřské škole byla pro žáky základní školy zřízena jídelna se zvláštním vchodem. Širší veřejnost materiálně-technické zdroje nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005 odpovídá podmínkám, ve kterých škola pracuje. Při jeho tvorbě pedagogické pracovníce vycházely z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, programu Barevné kamínky a podnětů získaných na vzdělávacích akcích. Tento pečlivě a přehledně zpracovaný dokument, který vychází ze zásad stanovených

v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání je dále rozpracován v třídním vzdělávacím programu. Jsou v něm vymezena témata a konkrétní cíle vzdělávacích činností pro celý školní rok.

Celoroční program je doplněn nabídkou aktivit, která vychází z podmínek a možností školy. Jsou to výlety do ZOO a zámku v Jaroměřicích, oslavy svátků a slavnostní dny v mateřské škole jako je vánoční besídka, karneval, rozloučení s předškoláky, sportovní odpoledne na školní zahradě.

Povinná dokumentace vymezená v platných právních předpisech pro mateřské školy i dokumentace prokazující naplňování výchovně-vzdělávacího programu jsou průkazným způsobem vedeny.

Škola zatím hledá způsoby efektivního sledování a vyhodnocování výchovně-vzdělávací práce. Učitelky zpracovávají po ukončení týdenního tématu hodnotící listy, ale hodnotí v nich více výsledky dětí než účinnost a kvalitu své vlastní práce. Dostatečně není analyzována ani hospitační činnost prováděná vedoucí učitelkou. Provedené pololetní vyhodnocení práce školy je více informativní a popisné než hodnotící.

Stanovený režim dne odpovídá psychohygienickým zásadám. Intervaly mezi podáváním jídel i délka pobytu byly dodržovány. Spontánní a řízené činnosti byly zařazovány vyváženě, děti se jich většinou aktivně zúčastňovaly, ale pokud o ně neměly zájem, nebyly k účasti nuceny. Délku poledního odpočinku se snaží učitelky přizpůsobovat potřebám dětí a těm, které nespí nabízejí klidné herní aktivity. Pitný režim byl zajištěn celodenně, ale nebyl dětmi příliš využíván. Úpravě stolů při stolování je věnována odpovídající pozornost, děti do ní ale nejsou vůbec zapojovány.

Rodiče jsou o svých dětech a obsahu vzdělávací práce informováni při individuálních rozhovorech, na pravidelných schůzkách, prostřednictvím nástěnek a na školních akcích. Informační systém k rodičům je funkční a otevřený.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Pedagogické pracovnice se na práci zodpovědně připravují. Obě dobře zvládají tradiční vzdělávací postupy a postupně je obohacují o inovační prvky. Bezprostřední příprava je týdenní, obsahuje vzdělávací cíle a náplň činností rozdělenou do pěti oblastí dle rámcového programu. Většina z plánovaných aktivit je motivována zvoleným tématem, ale učitelkám se zatím nedaří vytvářet integrované projekty, které postupně a přirozeně rozšiřují poznání dětí v dané oblasti.

Aktivity během dne byly přesně vymezeny denním režimem, jednotlivé organizační celky byly od sebe striktně odděleny. Přejechy mezi nimi byly hromadné a někdy vznikaly prostoje způsobené čekáním na to, až bude celá skupina připravena k dalším činnostem.

Spontánní činnosti probíhaly vzhledem ke zvolené organizaci a pozdějšímu příchodu většiny dětí v poměrně krátkém čase. Děti měly volnost při volbě činnosti, místa i kamarádů. Učitelky jim pomáhaly při výběru hraček a zapojení do kolektivu. Vstřícně reagovaly na jejich zájmy a potřeby. Průběh spontánních aktivit pozitivně ovlivňovala jejich snaha rozvíjet aktivity související s daným tématem podpořená promyšlenou nabídkou herních tematických souborů a doplňků. Učitelky vhodně využívaly přirozené učební situace k obohacování slovní zásoby dětí a rozvíjení jejich poznatků a dovedností. Vytvářely pozitivní komunikační prostředí, při hodnocení se zaměřovaly na pozitivní projevy, podporovaly dětskou sebedůvěru a sebevědomí. Děti respektovaly dohodnutá pravidla soužití. V jejich projevech převládala otevřenost, přirozenost a pozitivní vztahy. Komunikace mezi dětmi a učitelkami byla nenásilná. Celkově bylo prostředí přátelské a vstřícné a z chování dětí bylo zřejmé, že jsou spokojené a cítí se dobře.

Učitelky při přípravě řízených činností navazovaly na předchozí zkušenosti a zážitky dětí a snažily se je doplňovat a rozšiřovat. Zvolená organizace, kdy učitelky se všemi dětmi pracovaly současně, ale jejich efektivitu značně snižovala. Obě pedagogické pracovnice sice vzbudily prvotní zájem dětí podnětnou motivací a nápaditými (většinou svépomocí vyrobenými) pomůckami, ale frontální práce, a tudíž menší příležitost k uplatnění, měla na udržení jejich pozornosti negativní vliv. Připravené činnosti byly svým obsahem pestré. Učitelky do nich zařadily třídění obrázků, hudebně-pohybové činnosti, řešení hádanek, grafomotorická cvičení a práci s pracovními listy. Většinou pracovali jednotlivci a ostatní je pasivně sledovali. Vzhledem k menšímu počtu přítomných dětí dostali postupně příležitost k sebeuplatnění všichni. Stanovené cíle byly jednotné bez promyšlené diferenciaci vzhledem k věkovému složení dětí. Chyběla širší nabídka umožňující dětem zvládnout úkoly prostřednictvím činností, které jsou pro ně zajímavé i přiměřené. Učení bylo více založené na plnění pokynů a na opakování než na aktivitách podporujících rozvíjení samostatného myšlení. Otázky nebyly vždy pokládány tak, aby vedly děti k přemýšlení a rozvinutějším odpovědím. Pozitivem byl klidný a trpělivý přístup učitelek i snaha o částečnou diferenciaci nároků na jednotlivé děti při plnění konkrétních individuálních úkolů.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré, řízené jako dobré.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí, včetně jemné motoriky odpovídá jejich věku a individuálním schopnostem.

Děti vykazují dobrou úroveň poznatků a vzájemné komunikace, mají schopnost spolupracovat a respektovat pravidla kolektivu. Starší dokážou zorganizovat hru, přijímat role, soustředit se na činnost a dokončit ji.

Děti jsou přiměřeně samostatné, sebeobslužné dovednosti při oblékání, stolování a hygieně odpovídají jejich věku. Jsou vedeny k dodržování kulturních a společenských návyků.

Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá věku dětí, dokážou formulovat své pocity, dojmy, prožitky, znají množství říkadel, básní a písní.

Při výtvarných, konstruktivních a pohybových činnostech jsou tvořivé a dokážou vyjadřovat své představy.

Na přiměřené úrovni jsou jejich elementární poznatky o světě, který je obklopuje.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako dobré.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Mateřská škola je součástí příspěvkové organizace Základní škola Litohoř, okres Třebíč.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, domem dětí a mládeže v Moravských Budějovicích a podle potřeby s pedagogicko-psychologickou poradnou.

V průběhu roku organizuje nejrůznější akce, které prezentují její činnost na veřejnosti – výstavky dětských prací, kulturní programy pro důchodce a u příležitosti vítání občánků. Největší akcí je pořádání plesu, z jehož výtěžku byly zakoupeny např. elektronické varhany, nové dětské stolky a židle apod. Mateřská škola se zúčastňuje recitačních a výtvarných

soutěží mateřských škol a prostřednictvím článků o své činnosti v Litohořských listech seznamuje se svými aktivitami i širší veřejnost.

Vzdělávací program je rozšířen o výuku hry na zobcovou flétnu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Litohoř, vydaná dne 31. července 2002 Obcí Litohoř na základě usnesení zastupitelstva č. 317 s účinností od 1. ledna 2002,
2. rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina o změně zařazení do sítě 20. ledna 2003 čj.: 11 262/03-21 s účinností od 1. ledna 2003,
3. výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004 ze dne 30. září 2004,
4. personální dokumentace - doklady o dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků,
5. evidenční listy všech přijatých dětí pro školní rok 2004/2005,
6. rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2004/2005,
7. přehled docházky dětí do mateřské školy ve školním roce 2004/2005,
8. zmocnění pověřené osoby k odvádění dítěte z mateřské školy platná pro školní rok 2004/2005,
9. přehled výchovné práce vedený ve školním roce 2004/2005,
10. výjimka z počtu zapsaných dětí ze dne 14. dubna 2004,
11. dohoda o organizaci provozu mateřské školy a stanovení počtu dětí ve třídě mateřské školy platná pro školní rok 2004/2005 ze dne 14. dubna 2004,
12. Školní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005 s přílohami,
13. Třídní vzdělávací program – týdenní plány výchovně-vzdělávací práce,
14. zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad,
15. plán a záznamy kontrolní a hospitační činnosti vedoucí učitelky,
16. Provozní a organizační řád Základní školy Litohoř s datem vystavení 1. ledna 2003,
17. Provozní řád mateřské školy Litohoř (bez data vystavení), Řád školy pro rodiče (bez data vystavení), režim dne,
18. pracovní náplně a rozvržení pracovní doby zaměstnanců platné od 1. ledna 2003,
19. jmenování a pověření vedoucí učitelky platné od 1. ledna 2003,
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004, pololetní a závěrečné hodnocení práce, hodnotící listy a záznamy o dětech.

ZÁVĚR

Mateřská škola má vytvořeny velmi dobré personální podmínky pro výchovu a vzdělávání předškolních dětí. Obě učitelky splňují požadavek odborné kvalifikace. Organizace chodu školy je bezproblémová s výjimkou stanovení pracovní doby učitelek, které neodpovídá zcela potřebám provozu. Spolupráce vedoucí učitelky mateřské školy a ředitelky základní školy je velmi dobrá. Zavedený informační systém je funkční. Atmosféra ve škole je přátelská. Velká pozornost je věnována prezentaci činnosti mateřské školy na veřejnosti a jejímu zapojení do života v obci.

Materiálně-technické zabezpečení provozu je velmi dobré. Projevuje se zde dlouhodobá účinná spolupráce bývalé ředitelky, nyní vedoucí učitelky, se zřizovatelem. Vybavení mateřské školy je dle finančních možností průběžně doplňováno. Nabídka hraček, učebních pomůcek a pracovního materiálu je na velmi dobré úrovni. Dílčím nedostatkem je zastaralý fond odborné literatury v učitelské knihovně a horší vybavení tělovýchovným nářadím. V průběhu inspekce byly materiální zdroje učitelkami účelně využívány.

Mateřská škola plní školní vzdělávací program. Obě učitelky přistupují ke své práci zodpovědně. Dle možností, se zúčastňují vzdělávacích akcí, kde se seznamují s novými trendy předškolního vzdělávání. Jejich zavádění do praxe je zpomalováno dlouholetou praxí a zažitými rutinními postupy. Při přípravě a organizaci řízených činností převažují frontální organizační formy. Učitelky se více zaměřují na plnění úkolů než na učení prožitkem a na vytváření prostoru pro rozvoj tvořivosti a myšlení. Velmi pěkným přístupem k dětem vytváří klidné a radostné prostředí.

Od poslední inspekce došlo ke sloučení mateřské a základní školy.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Cepková Eva	Cepková Eva v.r.

V Třebíči dne 22. února 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. března 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiřina Vodičková, ředitelka základní školy

Jiřina Vodičková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OÚ Litoň	2005-03-18	54/2005
Školská rada	2005-03-18	54/2005

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.